

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 010 126/99-2401
Signatura: ba8cs104

Oblastní pracoviště č.1
Okresní pracoviště Praha 10

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola Praha 10 - Malešice, Nad Vodovodem 81
Identifikátor ředitelství:	600 041 191
IZO:	047 611 014
Ředitel školy:	PhDr. Josef Brzák
Zřizovatel:	Obvodní úřad-m.č. Praha 10, Vršovická 68, 101 00 Praha 10
Školský úřad:	ŠÚ Praha 10
Termín inspekce:	2. - 4. února 1999
Inspektoři:	Mgr. Marie Poesová, RNDr. Hana Žufanová, PhDr. Vladimír Seehák
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Zřizovací listina ze dne 24. 3. 1998 Rozhodnutí o zařazení do sítě škol č.j. 4427/97-ŠÚ Výroční zpráva, řád školy, katalogové listy, třídní výkazy, třídní knihy, rozvrh hodin, zápisy z pedagogických rad, fakultativní dokumentace učitelů a výchovné poradkyně, výběr žákovských prací, žákovské knížky, hospitační záznamy

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Budova školy byla dána do provozu ve školním roce 1964-65 s plánovanou kapacitou asi 800 žáků. V letošním školním roce má škola 479 žáků, což neodpovídá plánovaným prostorovým podmínkám. Proto škola pronajímá jedno patro Soukromému Ekogymnázium. Žákům jsou k dispozici odborné pracovny výtvarné výchovy, přírodopisu, fyziky, chemie (tyto čeká celková rekonstrukce), cvičná kuchyň, dvě tělocvičny a tělovýchovný areál, který má vedení školy v plánu obnovit.

Ředitel i zástupkyně školy nastoupili do svých funkcí v srpnu 1997. Doposud odstraňují nedostatky v materiálním vybavení po bývalém vedení. Zatím se podařilo

dokončit rekonstrukci vodoinstalace, upravit vstup do školní budovy, do většiny tříd zaopatřit nový nábytek, tabule a další nezbytné doplňky. Byla provedena instalace osvětlení a obkladů v tělocvičně, ve třídách na jižní straně jsou nové žaluzie, v kabinetech a třídách je k dispozici 8 nových televizorů s videorekordérem a anténním systémem a 10 radiopřijímačů.

1. stupeň má velmi dobré vybavení didaktickými pomůckami a audiovizuální technikou, na obdobné úrovni je i zázemí pro výuku **matematiky, fyziky a cizích jazyků**.

Pro výuku **hudební výchovy** je vyčleněna učebna, kde je pianino běžné kvality, nepříliš dobře naladěné a špatně umístěné. Dalšími pomůckami je orffovský instrumentář, přenosný magnetofon a gramofon. Pro kvalitní poslech hudby chybí přístroje podstatně vyšší úrovně. Ostatní názorniny a pomůcky ve třídě nejsou. Na tabuli chybí vyznačená notová osnova.

Žáci i učitelé mají dostatek učebnic v ucelených řadách, které vyhovují zvolenému vzdělávacímu programu.

Prostorové podmínky školy jsou nadprůměrné, materiální vybavení se stále doplňuje, jeho úroveň je spíše nadprůměrná. Vybavení pro hudební výchovu je podprůměrné.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Rozvrh hodin je sestaven promyšleně a respektuje psychohygienické potřeby žáků i učitelů. Počty vyučovacích hodin v jednom sledu a délka přestávek odpovídají § 9 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole.

Přestávky tráví žáci v prostorách školy. Zatím nejsou vybudovány relaxační prostory. Vedení školy přemýšlí, jak realizovat pobyt v přilehlém venkovním areálu.

Učitelé mají k dispozici velkou sborovnu s přilehlou, dobře vybavenou kuchyňkou a dostatečný počet kabinetů se zázemím pro odpočinek. V přízemí budovy je učitelská šatna. Renovaci a zútulnění těchto prostor plánuje vedení školy až po kompletním vybavení učeben.

Čistota, pořádek a estetický vzhled vstupní haly, chodeb a učeben je na nadprůměrné úrovni. Tepelné podmínky a osvětlení učeben jsou vyhovující.

Pitný režim škola dodržuje pomocí automatů se zdravotně nezávadnými nápoji. Žáci si také mohou nosit pití z domova.

Psychohygienické podmínky školy jsou spíše nadprůměrné.

3 Hodnocení personálních podmínek

	odborná a pedagogická způsobilost	pedagogická způsobilost	odborná způsobilost	bez odborné a pedagogické způsobilosti	celkem
1. stupeň	11	1	0	0	12
matematika	4	1	0	0	5
fyzika	1	0	0	0	1
anglický jazyk	2	0	0	0	2
hudební výchova	2	1	1	0	4

Výuka na 1. stupni, v anglickém jazyce a fyzice je vedena pedagogy s téměř 100% odbornou a pedagogickou způsobilostí. Odborná a pedagogická způsobilost učitelů matematiky je 80%, nejnižší, 50% odbornou a pedagogickou způsobilost má hudební výchova. Průměrný věk pedagogického sboru ve sledovaných předmětech a na 1. stupni je 40 let.

Personální podmínky 1. stupně, matematiky, fyziky a anglického jazyka jsou na nadprůměrné úrovni. Personální zabezpečení výuky hudební výchovy je průměrné. Věkový průměr pedagogického sboru je optimální.

4 Plnění učebních osnov

Vzdělávací programy školy:

Název programu	č. j.	ročníky
Základní škola	16 847/96-2	1. - 8.
Upravené učební dokumenty	18 730/91-20	9.

Na základě kontroly tematických plánů a zápisů v třídních knihách lze konstatovat, že výuka na 1. stupni a v předmětech anglický jazyk, matematika a fyzika probíhá v souladu s osnovami vzdělávacích programů. Některé tematické plány učitelů 1. stupně vycházejí z učebnic a ne z učebních osnov a jsou formální. V plánech 4. a 5. ročníku není zaznamenán kurs výchova ke zdraví. Osnovy hudební výchovy jsou do 6. ročníku členěny po jednotlivých ročnících. Pro toto časové období vyučující tematické plány zpracovali. Osnovy pro 7. - 9. ročník jsou spojeny v jeden celek. Plány pro výuku učitelé připravili pouze pro 7. ročník. Nutnost rozpracovat komplex hudebních činností do jednotlivých ročníků je zřejmá. Tematické plány pro 9. ročník, které vycházejí z jiného vzdělávacího programu, učitelé mají k dispozici.

Vyučující byli seznámeni s úpravami a doplňky základní pedagogické dokumentace vzdělávacího programu Základní škola č.j. 25 018/98-22.

Učební osnovy 1. stupně a sledovaných předmětů 2. stupně jsou plněny.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

1. stupeň

Výuka je promyšlená, strukturovaná se zřetelným vzdělávacím cílem.

Nadprůměrné vyučování se vyznačuje pozitivními vztahy mezi učitelkami a žáky, motivace je účinná, aktivita dětí je vysoká. U vyučujících je patrná snaha o změnu v atmosféře vyučování, v kladení důrazu na dětskou zkušenost, v odlišném, na partnerství založeném způsobu práce, který umožňuje žákům vytvářet postoje a vztahy mezi sebou. Převládá frontální způsob výuky, ale formy práce se promyšleně střídají, vždy následuje kontrola a pozitivní hodnocení, objevila se velmi efektivní skupinová práce a činnosti vycházející z principů dramatické výchovy. Efektivita výuky je vysoká, využití názornin je přiměřené.

V průměrně vedené výuce jsou žáci méně aktivní, převažuje aktivita a verbalismus učitelů na úkor rozvoje komunikačních schopností žáků. Chybí využití moderních metod výuky (týmová práce, skupinová práce, práce s informacemi, práce s chybou, větší názornost apod.) a motivací, které by žáky více aktivizovaly, prohlubovaly jejich

vzájemnou komunikaci a vytvářely pocit větší zainteresovanosti na výuce. Efektivita hodin je průměrná. Názorné pomůcky učitelky využívají sporadicky, audiovizuální technika nebyla použita vůbec.

Při klasifikaci vyučující používají znaménka minus. V některých sešitech žáků jsou ponechány chyby.

Úroveň vzdělávání na 1. stupni lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

2. stupeň

Anglický jazyk

Výuka anglického jazyka se zaměřuje na získání bohaté slovní zásoby a zvládnutí gramatiky tak, aby většina žáků byla schopna společensky konverzovat a domluvit se v oblasti služeb a v obchodech. Kladem je vedení výuky v anglickém jazyce ve vyšších třídách, důraz na správnou výslovnost žáků, rozvíjení slovní zásoby netradiční formou. Záporům je malá aktivizace slabších žáků, vedení výuky v českém jazyce v některých skupinách.

Výuku anglického jazyka lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

Matematika

Cílem výuky matematiky je naučit žáky základům aritmetiky, algebry a geometrie a upevnit získané vědomosti a postupy při řešení příkladů. Výuka je vedena se zřetelem na mezipředmětové vztahy a využití získaných znalostí v praktickém životě. Kladem výuky je co největší názornost, odvozování matematických vztahů přiměřeně věku žáků a zařazování zajímavých úloh na rozvoj logického myšlení. Negativem se jeví nedostatečné vytížení žáků při samostatné práci, občasná převaha práce učitele.

Při kontrole čtvrtletních písemných prací byla zjištěna přiměřená náročnost, obsahová stránka odpovídá osnovám. Hodnocení je jasné a přiměřené, dobrá je i formální úroveň.

Výuku matematiky lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

Fyzika

Výuka fyziky má za cíl získat zájem žáků o tento předmět a naučit žáky využívat fyzikální poznatky v praktickém životě. K dosažení těchto cílů napomáhá zařazování vhodných motivačních fyzikálních pokusů a laboratorních prací žáků, které slouží k ověření teoretických fyzikálních poznatků, seznamují žáky s metodami práce v laboratoři a způsoby vyhodnocování získaných výsledků. Kladem výuky je využívání praktických poznatků žáků při objasňování a vyvozování fyzikálních zákonitostí, rozvíjení jejich logického myšlení.

Výuka fyziky má nadprůměrnou úroveň.

Hudební výchova

Výuka hudební výchovy má rozdílnou úroveň, která pramení z různých pedagogických zkušeností vyučujících. Kladné hodnocení patří výuce, která má promyšlenou a logickou strukturu, rovnovážně jsou střídány činnosti pěvecké a poslechové, dechová a artikulační cvičení, výklad učiva a jeho opakování. Žáci jsou aktivní a vedeni k samostatným úsudkům. Jejich vědomosti a dovednosti jsou na dobré úrovni. Frontální a individuální přístup k nim je v rovnováze.

Velké nedostatky jsou ve výuce bez přesně stanovené struktury. Výklad učiva není ucelený a souvislý, dubluje se několik úkolů, na které se žáci nesoustředí. Při poslechu se

nerozvíjejí jejich receptivní schopnosti a dovednosti. Při zpěvu nejsou zapojeni všichni žáci, výběr písní odpovídá mladšímu školnímu věku.

Úroveň výuky hudební výchovy lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou v jednom případě jako spíše podprůměrnou.

Celkové hodnocení sledované výuky:

	vynikající	nadprůměrné	spíše nadprůměrné	průměrné	spíše podprůměrné	podprůměrné	naprosto nevyhovující
1. stupeň		3	1	2	1		
2. stupeň		3	2	2	3		

Sledovanou výuku lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

6 Hodnocení podmínek rozvoje osobnosti žáků

Život školy se řídí řádem školy, jehož jednotlivá ustanovení mají příkazový nebo zákazový charakter. Neobsahuje práva žáků tak, jak je deklaruje Úmluva o právech dítěte. Nebyl dosud schválen pedagogickou radou, rodiče ani žáci s ním nebyli prokazatelným způsobem seznámeni.

Výroční zpráva obsahuje v Záměrech pro školní rok 1998-99 bod: „Další propracování systému otevření školy a demokratizace vnitřního života - zvýšená role žákovských samospráv a osobní odpovědnosti“. Vedení školy se snaží tento záměr naplňovat. Je ustavena školní žákovská samospráva, do které jsou delegováni předsedové třídních samospráv od 3. ročníku. Ve škole je instalovaná schránka důvěry. Celý pedagogický sbor se snaží být žákům i rodičům kdykoliv k dispozici.

Žáci 1. i 2. stupně se účastní soutěží v rámci obvodu i celé Prahy (Pražské vajíčko, Pražská snítka, olympiády v matematice, v českém jazyce, v přírodopise, v cizích jazycích, Pythagoriáda, výtvarné a sportovní soutěže). V soutěžích dosahují kvalitních výsledků a tak dobře reprezentují školu. Nejúspěšnější byl žák 1. stupně, který vyhrál celostátní výtvarnou soutěž. Velmi dobrých výsledků dosahují žáci školy v hudební soutěži Pražská snítka. Žáci 1. stupně se pravidelně účastní dopravní soutěže Zlatá zebra.

Žáci jsou vedeni k dodržování pravidel slušných mezilidských vztahů. Závažnější nedostatky v chování se vyskytují vzhledem k počtu žáků v minimální míře. Snížená známka z chování byla v letošním školním roce udělena pouze 4 žákům. Záznamy o opatřeních k posílení kázně jsou vedeny v katalogových listech, pochvaly a jiná ocenění jsou udělovány v menší míře. Ve škole vládne mezi žáky i učiteli atmosféra důvěry a spolupráce. Během inspekce se žáci chovali ukázněně a zdvořile.

Podmínky pro osobnostní rozvoj žáků jsou spíše nadprůměrné, řád školy má formální i obsahové nedostatky.

7 Výroční zpráva

Výroční zpráva za školní rok 1997-98 je zpracována v souladu s § 17e odst. 2, 3 a 4 a § 17g zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších úprav. Z hlediska obsahu a formy je na velmi dobré úrovni. Její obsah je v souladu se zjištěnými skutečnostmi, analytické výstupy mají význam pro další činnost školy. Zpráva byla odeslána zřizovateli i školskému úřadu.

Výroční zprávu lze hodnotit jako nadprůměrnou.

8 Hodnocení výchovného poradenství

Zástupkyně ředitele školy vykonává zároveň funkci výchovné poradkyně. Pravidelně se zúčastňuje seminářů pořádaných PPP Prahy 10 pro výchovné poradce a od příštího školního roku by chtěla tuto problematiku studovat na FF UK.

Výchovná poradkyně se zabývá profesní orientací žáků i pedagogicko-psychologickým poradenstvím. Má vytvořený harmonogram besed, přednášek a speciálních programů pro žáky zahrnující obě oblasti. Pro rodiče i žáky stanovila konzultační hodiny, konzultaci lze dohodnout i mimo stanovenou dobu.

V oblasti profesní orientace žáků podává informace o možnostech dalšího vzdělání, má materiály o SŠ, SOU i OU v Praze a o podmínkách studia na těchto školách. Pro lepší informovanost žáků je k dispozici i videokazeta s nabídkou jednotlivých škol. Spolupracuje s PPP Prahy 10 a Úřadem práce v Praze 8.

Poradkyně má kartotéku žáků se specifickými poruchami učení, spolupracuje s učiteli v otázkách způsobu výuky u integrovaných žáků. Jedenkrát měsíčně do školy dochází psycholožka z PPP Prahy 10, která s výchovnou poradkyní a učiteli konzultuje problémy jednotlivých žáků a zabezpečuje diagnostiku včetně depistáže poruch v prvním a druhém ročníku. Výchovná poradkyně spolupracuje s odborem sociální péče Obvodního úřadu Prahy 10 při řešení sociálně patologických problémů žáků.

Ve škole pracuje protidrogový koordinátor, který zabezpečuje minimální program prevence formou besed, přednášek lektorů ve třídách nebo speciálních pořadů s touto tematikou. Informace pro rodiče zabezpečuje škola školním zpravodajem.

Výchovné poradenství je na nadprůměrné úrovni.

ZÁVĚRY

Podmínky a průběh výchovně vzdělávacího procesu v ZŠ Nad Vodovodem lze celkově hodnotit jako spíše nadprůměrné. Posouzením sledované oblasti činnosti školy a kontrolou předložené dokumentace byla vymezena

pozitiva:

- materiálně technické vybavení 1. stupně a většiny sledovaných předmětů
- prostorové podmínky
- psychohygienické podmínky
- čistota a estetický vzhled chodeb a učeben
- personální podmínky pro výuku 1. stupně, matematiky, fyziky a anglického jazyka
- dobré znalosti žáků ve většině sledovaných předmětů
- žákovská samospráva

- účast žáků v soutěžích
- výchovné poradenství
- výroční zpráva

negativa:

- zabezpečení výuky hudební výchovy po stránce materiálně technické a personální
- tematické plány hudební výchovy a některých ročníků 1. stupně
- malé využívání efektivních metod výuky
- používání znaménka minus při klasifikaci
- úroveň části výuky hudební výchovy
- obsahová a formální úroveň řádu školy
- nízký počet udělovaných pochval a jiných ocenění

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu M. Poesová, v. r.

členové týmu V. Seehák, v. r.

H. Žufanová, v. r.

V Praze dne 8. února 1999

Inspekční zprávu jsem převzal dne 16. února 1999

razítko

Podpis ředitele školy Josef Brzák, v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání zprávy	Č.j. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: OÚ Praha 10	16. února 1999	010 128/99-2401
Školský úřad: Praha 10	16. února 1999	010 127/99-2401

Připomínky ředitele školy

Datum	Č.j. ČŠI	Text
16. února 1999		bez připomínek J. Brzák, v. r.